

ИЗЛОЖБА СВА ЛИЦА КУЛТУРЕ. СЛИКАРСТВО И ЖИВОТ УЧЕЊАКА ДРЕВНЕ КИНЕ: Београд, Народни музеј у Београду, 14. децембар 2018 – 14. фебруар 2019. године

Категорија чланка: приказ

Прва међународна гостујућа изложба у обновљеном Народном музеју у Београду под називом *Сва лица културе. Сликарство и живот учењака древне Кине*, приређена је у периоду од 14. децембра 2018. до 14. фебруара 2019. године у Великој галерији ове установе. Гостујућа изложба представља део изузетно богате колекције Националног музеја Кине у Пекингу, једног од највећих и најпосећенијих музеја у свету који баштини вишемиленијумску кинеску уметност. Идеја о њеној реализацији потекла је у склопу програма међународне сарадње и културне размене између Републике Србије и Народне Републике Кине. Изложба је једна у низу значајних културних активности, међу којима је и отварање Српског културног центра у Пекингу крајем 2018. године. Приредила ју је виша кустоскиња Народног музеја, Евгенија Блануша.

У настојању да се представе различити аспекти живота вишевековне елитне друштвене групације учењака (литерата), који су истовремено вршили и функцију државних службеника највишег реда, изложба приказује разноврстан материјал и предмете ликовне и примењене уметности. Древни кинески учењаци, као припадници елитног друштвеног слоја, представљали су ослонац политичког, друштвеног и грађанског живота у кинеској традицији, те су њихова морална начела и естетска полазишта поставила норму у кинеској уметности. Ово се преваходно односи на тежњу да се успостави хармонија између човека и природе, јединство свакодневног живота и духовности, као и стварање аутохтоног и узвишеног уметничког света са препознатљивим карактеристикама кинеске традиције. Свака од укупно шест грана кинеске уметности, коју чине калиграфија, сликарство, скулптура, музика, плес и драма, настоји да досегне представу о смислу живота као коначној животној филозофији и мудрости. У том смислу, учењак се представља као „идеалан човек“ и ерудита близак двору, који се изражава кроз различите видове уметности. Сликарство учењака веома се

1. Порцелански тањир у пет боја са приказом церемоније у Павиљону феникса, династија Ђинг, владавина цара Кангсија (1662–1722)
1. Five-colored porcelain plate representing a ceremony in the Phoenix Pavilion, the Qing Dynasty, the reign of the Emperor Kangxi (1662-1722)

разликује од западног сликарства и дочарава њихов животни стил, однос према лепом и излагање филозофског мишљења. Највећи узор ових древних кинеских интелектуалаца је Конфуције (551–479 п. н. е.) чија су сабрана дела поставила суштинска вредносна начела за управљање државним системом.

Изложба обухвата 110 експоната који, како појединачно тако и у оквиру целине којој припадају, носе одлике кинеских династија, које су владале у временском распону од преко 1000 година пре нове ере све до почетка XX века: Конфуцијански аналекти, портрет Конфуција,

бронзана огледала, порцелански држачи за оловке, предмети за свакодневну употребу и украси од жада, лепезе, вазе, пехари, папирни и свилени осликани свици, керамичке фигурине и посуде за припрему и сервирање чаја, украси за косу, сетови за друштвене игре, попут древног кинеског шаха – сјангђија, музички инструмент цитра и дрвени намештај. Поставка је тематски подељена на више сегмената који тумаче развојни пут и стасавање чиновника, а потом и њихов приватни живот и важне ритуале припреме и испијања чаја, који су имали не само културне, већ и духовне конотације, испијање вина у слободно време, свирање цитре и друштвене игре које су учењацима биле омиљена забава у време доколице.

Као пратећа публикација изложбе приређен је деплијан у издању Народног музеја у Београду, који обухвата 16 страна штампаних двојезично, на српском и енглеском језику, са 22 репродукције које илуструју идиличан свет древних кинеских интелектуалаца. Текст у деплијану приредила је Евгенија Блануша.

У току трајања изложбе *Сва лица културе. Сликајство и живот учењака древне Кине* предвиђени су бројни пратећи програми које је Народно музеј приредио самостално или у сарадњи са другим институцијама и појединцима, а међу којима су стручна предавања о кинеским обичајима, култури испијања чаја, развоју кинеског традиционалног сликарства и везама са западним сликарством, уметности калиграфије итд. која се организују сваке недеље.

Велико интересовање публике за ову изложбу потврђује да је њен основни задатак испуњен, а то је да се посетиоцима Народног музеја у Београду кроз упознавање са кинеском културом приближе „сва лица културе“ кинеске традиционалне уметности. Показало се да је ова свеобухватна изложба значајна не само за домаћу публику, већ и за иностране посетиоце зато што пружа увид у изузетно цивилизацијско наслеђе кинеске културе и обичаја, о којем се у европским културама веома мало зна.